

Informačný list predmetu

Vysoká škola: Katolícka univerzita v Ružomberku	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu:	Názov predmetu: Ekonomická a dátová žurnalistika
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: týždenný počet hodín (prednáška/seminár): 1/2 metóda vzdelávania: prezenčná, dištančná, kombinovaná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester štúdia: 4. semester	
Stupeň štúdia: I. stupeň	
Podmieňujúce predmety: N/A	
Podmienky na absolvovanie predmetu: a) 50 % hodnotenia tvorí záverečná písomná skúška z predmetu (potrebné získať aspoň 6 bodov z 10) b) 20 % hodnotenia tvorí aktívna účasť na min. 10 seminároch predmetu c) 30 % hodnotenia tvorí priebežné plnenie žurnalistických výstupov zadávaných počas semestra	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: ovláda základy teórie ekonómie a ekonomiky a odbornej terminológie, ako aj praktickú realizáciu ich novinárskeho spracovania predovšetkým v písomnej a grafickej podobe. Metóda/spôsob overenia – prostredníctvom kvality formálneho a obsahového spracovania priebežne zadávaných novinárskych výstupov, vrátane písomnej záverečnej skúšky Zručnosti: adekvátne vyhľadá, rozlíši a spracuje udalosti dôležitého spoločensko-politického významu ekonomického charakteru. Dokáže ich spracovať vizuálne formou uplatnenia tzv. dátovej žurnalistiky Metóda/spôsob overenia – žurnalistické výstupy priebežne zadávané počas semestra. Pre úspešné absolvovanie musia byť splnené kvantitatívne všetky, následná kvalita novinárskych výstupov rozhoduje o stupni hodnotenia + záverečná písomná skúška z predmetu Kompetentnosti: vyhľadá a identifikuje tému/problém pre novinárske spracovanie, osloví zúčastnené osoby, reflektuje a samostatne kriticky hodnotí problém a zdroje pre svoju tému, čo pretaví do novinárskeho spôsobu spracovania témy vo vybranej novinárskej podobe Metóda/spôsob overenia – kultivovane formulované a odborné zodpovedanie položených otázok, zapájanie sa do diskusie na seminári, aktívna účasť na diskusii a kompetentná reakcia, úspešne a kvalitne vypracované praktické zadania + vypracovanie záverečnej skúšky	
Stručná osnova predmetu: Úvod do ekonómie a ekonomiky, terminologické pojmy z ekonómie a ekonomiky (Trh, peniaze, kapitál, mzda, dopyt a ponuka, inflácie a deflácia, podniky, výroba, náklady, marža, hospodársky výsledok a pod.), Ekonomická úloha štátu (rozpočet štátu, kraja, mesta, verejné zákazky), Súkromný sektor a podnikanie, Databázy otvorených zdrojov, dátová žurnalistika a jej spracovanie, Ako funguje ekonomiky (cyklus, dlh, pôžička), Čo sú podvody s DPH, Ako funguje zdaňovanie a daňový systém, Čo je to kríza a prečo vzniká, Kupónová privatizácia, Burza cenných papierov, akciová burza, EÚ – spoločný trh, colná únia, hospodárska únia.	
Odporúčaná literatúra: BOČEK, J.; CIBULKA, J.; KOČÍ, P.; RYBIČKOVÁ, M.: Příručka datové žurnalistiky (PDF), 2. vydanie, Praha: Fond Otakara Motejla, 2015 HACEK, J.: Otvorené zdroje a dáta pre novinárov na Slovensku, Bratislava: Univerzita Komenského, 2020, s. 200 HONTYOVÁ, K.; LISÝ J.; SATKOVÁ B.: <i>Základy ekonómie a ekonomiky</i> . Ekonóm: Bratislava, 2001, s. 176, ISBN 80-225-1353-9 KOUDELKOVÁ, P., KRÍTKOVÁ S.: <i>Ekonomická žurnalistika</i> , 2016, Bratislava: VŠE, 100 s., 978-80-245-2129-9 LEVITT, S. D., DUBNER, S. J.: <i>Freakonomics</i> . Bratislava: Premedia, 2011. LEVITT, S. D., DUBNER, S. J.: <i>SuperFreakonomics</i> . Bratislava: Premedia, 2011. NOVÁK, J. - ŠLOSÁR, R.: <i>Základy ekonómie a ekonomiky pre stredné školy</i> , SPN - Mladé letá, tretie aktualizované vydanie, 2016. RONČÁKOVÁ, Terézia: <i>Žurnalistické žánre</i> . 2. vyd. Verbum, Ružomberok, 2019. RONČÁKOVÁ, Terézia: <i>Slovenčina v médiách, 111 najčastejších chýb v jazykových textoch</i> . 1. vyd. Verbum, Ružomberok, 2020. SEDLÁČEK, T. <i>Ekonómie dobra a zla</i> . Praha : 65. Pole, 2009, s. 273	

Ekonomické články médií Dennike.sk, hnonline.sk, sme.sk, profit.sk, etrend.sk na základe výberu vyučujúceho.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský jazyk

Poznámky: N/A

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov:

A	B	C	D	E	FX

Vyučujúci: ThDr. PhDr. Hedviga Tkáčová, PhD., Peter Kravčák, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 30. 11. 2024

Schválil: doc. Mgr. Terézia Rončáková, PhD.

Informačný list predmetu

Vysoká škola: Katolícka univerzita v Ružomberku	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu:	Názov predmetu: Investigatívna žurnalistika
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: týždenný počet hodín (prednáška/seminár): 2/1 metóda vzdelávania: prezenčná, dištančná, kombinovaná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester štúdia: 4. semester	
Stupeň štúdia: I. stupeň	
Podmieňujúce predmety: N/A	
Podmienky na absolvovanie predmetu: a) 50 % hodnotenia tvorí prezentácia zo stanovenej témy vrátane písomného vypracovania seminárnej práce b) 50 % hodnotenia tvorí aktívna účasť na min. 10 seminároch predmetu	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: orientuje sa v téme investigatívnej žurnalistiky a jej odbornej terminológii, pozná históriu a najznámejšie prípady investigatívnej žurnalistiky vrátane ich kauzality. Metóda/spôsob overenia – prostredníctvom diskusie na hodinách a vypracovaných seminárnych prácach Zručnosti: dokáže analyticky identifikovať, popísať a kriticky zhodnotiť novinársky postup pri riešení konkrétnych investigatívnych prípadov z praxe Metóda/spôsob overenia – žurnalistické výstupy priebežne zadávané počas semestra, prezentácia a textový výstup seminárnej práce Kompetentnosti: vyhľadá a identifikuje tému/problém pre novinárske spracovanie, reflektuje a samostatne kriticky hodnotí problém a zdroje pre svoju tému, čo pretaví vo forme vizuálne alebo auditívne spracovanej prezentácie, verbálnej prezentácie a textového výstupu vo forme seminárnej práce Metóda/spôsob overenia – zodpovedanie položených otázok a zapájanie sa do diskusie na seminári, aktívna účasť na diskusii a kompetentná reakcia, úspešne a kvalitne vypracované praktické zadanie – seminárna práca a jej prezentácia.	
Stručná osnova predmetu: Základy investigatívnej žurnalistiky – história, teória, pojmy, Legislatíva – možnosti a obmedzenia pre investigatívnu prácu; Etika v investigatívnej žurnalistike, známe i menej známe, úspešné i neúspešné prípady investigatívnej žurnalistiky – analýzy prípadov, otvorené zdroje a práca s nimi, investigatívna žurnalistika a jej špecifiká v tlači, rozhlase, televízii.	
Odporúčaná literatúra: GOLDBERG, Bernard: <i>Jak novinári manipulujú</i> . 1. vyd., Praha : Ideál, 2005. HACEK, J.: <i>Otvorené zdroje a dáta pre novinárov na Slovensku</i> . Bratislava : Univerzita Komenského, 2020 HIGGINS, Eliot: <i>Jsme Bellingcat. Vyšetřovatelé globálního zločinu a neohrožená budoucnost žurnalistiky</i> . 1. vyd., Praha: N media, 2021 HVÍŽDALA, Karel: <i>Jak myslet média. Eseje a rozhovory</i> . 1. vyd., Praha : Dokořán, 2005. KEEBLE, Richard: <i>The Newspaper Handbook</i> , London: Routledge, 2007, 4th ed., p. 292, KOLLÁR, Miroslav - MESEŽNIKOV, Grigorij. (ed.): <i>Slovensko xxxx. Súhrn správa o stave spoločnosti</i> . Bratislava Inštitút pre verejné otázky, ročenka, MICHNIK, ADAM: <i>After Communism Journalism: Ten Commandments for a decent Journalist</i> . New York : Freedom Forum, 1998 NAGYOVÁ, IZABELA – ŽITŇANSKÝ, EDUARD: <i>Korupcia na Slovensku a jej spracovanie v médiách</i> . (e-kniha) Bratislava: Centrum pre hospodársky rozvoj – Transparency international Slovensko, 2001. PASTI, SVETLANA – SLÁDEČKOVÁ, DARINA – HRUBALA, JÁN: <i>Investigatívna žurnalistika : Rady právnikov, postrehy, úvahy, komentáre</i> , 1. vyd., Bratislava : Odbor boja proti Korupcii, 2004. RUT, ADAM, a kol.: <i>Informaci proti korupci</i> , (e-kniha), 1. vyd. Praha: Otevřená společnost, 2016. Zákon o slobodnom prístupe k informáciám a mediálna legislatíva na Slovensku Špecializované internetové portály (sme.sk, dennikn.sk, ceskatelevize.cz, medialne.etrend.sk, strategie.hnonline.sk, omediach.com)	

Centrum nezávislé investigace (cninp.cz), Hlídacípes.org, Investigace.cz – České centrum pro investigativní žurnalistiku, Spw.blog.sme.sk, icjk.sk
Investigativna žurnalistika v prostredí bezmocnosti I – II, (https://www.youtube.com/watch?v=K50n_9WMRuo,
<https://www.tyzden.sk/video/21418/investigativna-zurnalistika-v-prostredí-bezmocnosti-2/>)
Reportéři České televize - <https://www.ceskatelevize.cz/porady/1142743803-reporteri-ct/>
BBC.com, Bellingcat.com

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský jazyk

Poznámky: N/A

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov:

A	B	C	D	E	FX
0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

Vyučujúci: Peter Kravčák, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 30. 11. 2024

Schválil: doc. Mgr. Terézia Rončáková, PhD.

Informačný list predmetu

Vysoká škola: Katolícka univerzita v Ružomberku	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu:	Názov predmetu: Mediálny ateliér III. (audiovizuálna tvorba)
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: týždenný počet hodín (prednáška/seminár): 0/3 metóda vzdelávania: prezenčná, dištančná, kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester štúdia: 3. semester	
Stupeň štúdia: 1. stupeň	
Podmieňujúce predmety: -	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Študent načas odovzdá priebežné zadania súvisiace s tvorbou rozhlasových príspevkov, s publikovaním na blogu v rámci katedrovej webstránky Zároveň sa bude v predpísanom rozsahu aktívne zúčastňovať na vyučovaní vedenom formou redakčných porad.	
Výsledky vzdelávania:	
Vedomosti V3 - vedomosti z kľúčových oblastí študijného odboru ako základ pre spracovanie a interpretáciu mediálnych obsahov a tvorbu mediálnych a multimediálnych komunikátov v tradičnom a digitálnom prostredí V5 - poznanie základných metód a techník tvorby, spracovania, využívania a sprístupňovania informácií a mediálnych obsahov Metóda overenia: priebežné hodnotenie vlastnej tvorby študenta, min. známka E;	
Zručnosti Z1 - študent dokáže vyhľadávať, vyhodnocovať a spracúvať informácie Z2 - študent ovláda prácu v oblasti preprodukcie, produkcie, postprodukcie a distribúcie mediálnych obsahov a produktov Z3 - mať schopnosť samostatne autorsky tvoriť mediálne a informačné produkty textového, auditívneho, audiovizuálneho alebo multimediálneho charakteru Z4 - kultivovane sa vyjadrovať v materinskom jazyku Metóda overenia: priebežné hodnotenie vlastnej tvorby študenta, min. známka E;	
Kompetencie K1 – samostatne riešiť špecifické problémy v mediálnej praxi (pri tvorbe mediálnych obsahov, ich distribúcií ...) K5 - napĺňať povolanie novinára v súlade s morálnymi, spoločenskými a právnymi nárokmi žurnalistickej profesie K6 - schopnosť efektívne pracovať ako člen tímu Metóda overenia: pozorovanie v rámci diskusií na vyučovaní (redakčných poradách), badateľný vedomostný progres študenta; verbálne hodnotenie z 5 stupňovej škály: vynikajúce, nadpriemerné, priemerné, prijateľné, spĺňajúce minimálne kritériá	

Stručná osnova predmetu:

Obsah predmetu tvorí kompletný tvorivý redakčný proces (vyhľadávanie tém, vyhľadávanie zdrojov, vlastná tvorba, editorská činnosť, publikovanie, zbieranie a vyhodnocovanie spätnej väzby).

Špecifiká rozhlasovej tvorby, kritické myslenie v rozhlasovej tvorbe a príprava na tému:

- tematika charakteristických rozdielov medzi spravodajstvom a publicistikou,
- problematika kritického myslenia rozhlasového redaktora/moderátora v súčasnosti
- základy autorskej prípravy spracovania potenciálnej témy,
- spisovnosť a jazykový prejav redaktora/moderátora,
- teoretické východiská uchopenia témy (napríklad model lieviku/pyramída),
- pozorovanie ako súčasť žurnalistického myslenia.

Priebežná praktická úloha nadväzne na prebratý celok

Technické minimum a praktické ukážky práce rozhlasového redaktora

- základy práce so zvukom, špecifiká zvuku, základy grafického čítania zvuku,
- úvodné ošetrenie zvuku, strih, práca s hlasitosťou, ukladanie atď

Námet, téma a jej spracovanie v profesii rozhlasového redaktora či moderátora

- respondent a prostredie,
- príprava jednotlivých autorských príspevkov, realizácia zadaných úloh v kontexte redakcie,
- časový manažment rozhlasového redaktora/moderátora

Rozhlasová práca moderátora

- špecifiká práce moderátora v prúdovom rozhlasovom vysielaní, dramaturgia vysielania,
- príprava moderátora na vysielanie, scenár,
- špecifiká moderovania pred publikom (napríklad na podujatí v exteriéri) v porovnaní, s moderovaním rozhlasového programu vysielania z rozhlasového štúdia,
- tréna a iné komplikácie pri moderovaní.

Odporúčaná literatúra:

Čertíková, H.: Abeceda moderátora od, Bratislava : VŠMU, 2012.

Zvalová, J.: Keď si sadáme za mikrofón. Bratislava : Logos, 1999.

Jenča, I.: Rozhlasové spravodajstvo. Bratislava : X Art spol. s.r.o., 2004.

Maršík, J.: Úvod do teórie rozhlasového programu. Praha : UK, 1995.

Tušer, A. a kolektív: Praktikum mediálnej tvorby. Bratislava : Eurokódex, 2010.

Lehoczká, V., Chudinová, E.: Fenomén rozhlasu v systéme masmédií. Základy rozhlasovej žurnalistiky. Trnava : UCM, 2005.

Burns, L. S.: Žurnalistika. Praktická príručka pro novináře. Praha: Portál, 2004.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský jazyk

Poznámky: -

Hodnotenie predmetov

A	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: ThDr. PhDr. Hedviga Tkáčová, PhD., PhDr. Marcel Páleš

Dátum poslednej zmeny: 31. 10. 2024

Schválil: doc. Mgr. Terézia Rončáková, PhD.

Informačný list predmetu

Vysoká škola: Katolícka univerzita v Ružomberku	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu:	Názov predmetu: Mediálny ateliér V. (audiovizuálna tvorba)
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: týždenný počet hodín (prednáška/seminár): 1/3 metóda vzdelávania: prezenčná, dištančná, kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester štúdia: 5. semester	
Stupeň štúdia: I. stupeň	
Podmieňujúce predmety: N/A	
Podmienky na absolvovanie predmetu: a) 30 % hodnotenia tvorí aktívna účasť na min. 10 prednáškach a seminároch predmetu b) 70 % hodnotenia tvorí plnenie priebežne zadávaných úloh súvisiacich s televíznou tvorbou v praxi (tvorba televíznych spravodajských a publicistických príspevkov)	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: nadobudne základné teoretické metódy i postupy a praktické techniky vyhľadania, spracovania, tvorby a postprodukcie audiovizuálnych obsahov. Metóda/spôsob overenia – prostredníctvom diskusii a vyhodnocovania priebežnej tvorby na hodinách Zručnosti: dokáže samostatne autorsky vyhľadať tému, mediálne ju uchopiť, vyhľadať a osloviť respondentov, audiovizuálne tému spracovať produkčne aj postprodukčne, s dôrazom na kultivovaný jazykový prejav a následnú distribúciu obsahu Metóda/spôsob overenia – hodnotenie priebežne zadávaných úloh v oblasti audiovizuálnej tvorby, kvantita výstupov a ich kvalita, verejný publikovanie v online platforme katedry Kompetentnosti: študent si vie sám kriticky a kompetentne poradiť s novinárskou témou v praxi po audiovizuálnej stránke, je schopný pracovať tímovo pri dodržaní morálnych, etických, právnych i redakčných pravidiel novinárskej tvorby. Metóda/spôsob overenia – zodpovedanie položených otázok a zapájanie sa do diskusie na seminári, aktívna účasť na diskusii a kompetentná reakcia, úspešne a kvalitne vypracované praktické audiovizuálne zadania v množstve i kvalite.	
Stručný osnova predmetu: Rekapitulácia z med. Ateliéru č. IV: Zoznámenie sa s kamerou a jej funkciami, typy a veľkosti záberov, zvuk a kamera, svetlo a kamera, pravidlo zlatého rezu, obrazový televízny príbeh. Televízny scenár, výroba TV spravodajského príspevku, práca s textom a načítavanie komentárov. Spisovná reč a jazyk v televízií. Živé ruchy, anketa, vystupovanie redaktora pred kamerou. Strih videa a postprodukcia. Charakteristika televíznej žurnalistickej komunikácie: televízne žánre – typológia a členenie, vlastné, prevzaté a adaptované televízne žánre.	
Odporúčaná literatúra: BOYD, Andrew: Příručka pro novináře – zpravodajství v rozhlase a televizi. 1. vyd. Praha : Centrum nezávislé žurnalistiky a The International Media Fund, 1995. CUSHION, Stephen: Television Journalism. 1. publ., London: SAGE, 2012. ČAJKOVÁ, JAROSLAVA: Hlasová a rečová príprava na verejné prejavy a vystúpenia. 1. vyd. NOC, 2011. 19 s. Dostupné na: http://www.nocka.sk/uploads/c9/04/c904e08b47bbac2b4c6d090b78ec8c25/priprava-na-prednes.pdf ČERTÍKOVÁ, HELENA: Abeceda moderátora: ako sa stať dobrým moderátorom. 1. vyd. Bratislava: VŠMU, 2012. LABÍK, Ľ.: Strihová skladba v spravodajských a publicistických TV žánroch. e-kniha. 1. vyd. Bratislava: Filmová a televízna fakulta VŠMU. (https://www.vsmu.sk/wp-content/uploads/2016/11/labik_strihova_skladba.pdf) MENCHER, Melvin: <i>News Reporting and writing</i> , 12th ed. New York : McGraw Hill, 2011. MOTAL, J.: <i>Nové trendy v médiách II, rozhlas a televize</i> . 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2012. OWENS, Jim – MILLERSON, Gerald: <i>Television production</i> , 15th ed. New York : Focal Press, 2009. RAČKO, Peter: <i>Metódy televíznej a filmovej tvorby I</i> . 1. vyd. Bratislava : Filozofická fakulta UK, 1981. RAČKO, Peter: <i>Realizácia televíznej tvorby</i> . 1. vyd. Bratislava : Filozofická fakulta UK, 1985. RONČÁKOVÁ, Terézia: <i>Žurnalistické žánre</i> . 2. vyd. Verbum, Ružomberok, 2019.	

RONČÁKOVÁ, Terézia: Slovenčina v médiách, 111 najčastejších chýb v jazykových textoch. 1. vyd. Verbum, Ružomberok, 2020.

ŠTOLL, M.: 1. 5. 1953. Zahájení televizního vysílání. Zrození televizního národa. 1. vyd. Praha: Havran, 2011.

THOMPSON, Robert – MALONE, Cindy: The Broadcast Journalism Handbook. Lanham: Rowman & Littlefield Publishers, 2004.

VALUŠIAK, Josef: Základy stříhové skladby. 2. vyd. Praha: FAMU, 2012.

ZVALOVÁ, Jana: Keď si sadáme za mikrofón. O kultúre reči v médiách. 1. vyd. Bratislava: Logos, 1999.

ZVALOVÁ, Jana: Čo musíme vedieť ešte predtým, ako začneme hovoriť. 1. vyd. Trnava: Fakulta masmediálnej komunikácie UCM v Trnave, 2007.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský jazyk

Poznámky: N/A

Hodnotenie predmetov

A	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: ThDr. PhDr. Hedviga Tkáčová, PhD., Peter Kravčák, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 8. 11. 2024

Schválil: doc. Terézia Rončáková, PhD.

Vysoká škola: Katolícka univerzita v Ružomberku	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu:	Názov predmetu: Media in the 20th century
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: týždenný počet hodín (prednáška/seminár): 1/2 metóda vzdelávania: prezenčná, dištančná, kombinovaná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester štúdia: 3. semester	
Stupeň štúdia: 1. stupeň	
Podmieňujúce predmety: N/A	
<p>Podmienky na absolvovanie predmetu:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) 40 % hodnotenia tvorí úspešné absolvovanie testu b) 30 % hodnotenia tvorí aktívna účasť na seminároch c) 30 % hodnotenia tvorí vypracovanie seminárnej práce 	
Výsledky vzdelávania:	
<p>Vedomosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Študent má osvojenú slovnú zásobu v anglickom jazyku z prebratých tematických celkov - Študent disponuje poznatkami o vybraných aspektoch vývoja médií v 20. storočí <p>Metóda/spôsob overenia – písomný test, v ktorom študent dosiahne min. 60 % z plného počtu bodov</p>	
<p>Zručnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - používať základnú anglickú žurnalistickú terminológiu v komunikačných situáciách - zapojiť sa do diskusie o vybraných témach súvisiacich s vývojom médií - <p>Metóda/spôsob overenia – verbálne hodnotenie z 5 stupňovej škály: vynikajúce, nadpriemerné, priemerné, prijateľné, spĺňajúce minimálne kritériá</p>	
<p>Kompetentnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - študent je schopný pracovať efektívne ako jednotlivec, člen alebo vedúci tímu. <p>Metóda/spôsob overenia – aktívna účasť na seminári, vypracovávanie zadaní (individuálnych, skupinových), vypracovanie seminárnej práce na tému týkajúcu sa vývoja médií v 20. storočí - verbálne hodnotenie z 5 stupňovej škály: vynikajúce, nadpriemerné, priemerné, prijateľné, spĺňajúce minimálne kritériá. V prípade seminárnej práce sa bude hodnotiť štylizácia, použitie zdrojov, gramatická čistota, kompozícia.</p>	

Stručná osnova predmetu:

1. Globalizácia - náčrt globalizačných tendencií v minulosti, globalizácia vs. lokalizácia, americká hegemonia?, proces homogenizácie, globálna dedina dnes a vízia globálnej dediny v budúcnosti
2. Nové technológie a médiá – ako nové médiá menia štruktúru a praktiky médií: vysielanie, obsah;, nové médiá a demokracia
3. Nové médiá a nový svet - Web 2.0 a UGC, sociálne médiá, participácia a spolupráca,
4. Ekonomika médií – komerčné vs. verejnoprávne médiá, inzercia, záujmy inzerentov, regulácia a deregulácia z ekonomického pohľadu v rozličných typoch médií
5. Modely mediálnych inštitúcií – integračný model vysielania, “duopoly” model, model privátneho monopolu, regulácia a deregulácia z pohľadu vysielania
6. Budúcnosť televízie – vlastníctvo, platba za služby, prípadová štúdia HBO
7. Transformácia médií a žurnalistiky v strednej a východnej Európe po roku 1989 – ekonomické, politické a kultúrne faktory,
8. Hlavné tendencie vo vývoji slovenských médií po roku 1989 – privatizácia, liberalizácia, politický vplyv v médiách, komercializácia, koncentrácia
9. Aktívne publikum – teória “uses and gratification”, interakcia publika a médií, výskum publika z pohľadu kutúrnych štúdií
10. Mediálna prezentácia mladých ľudí – mediálna prezentácia mladých ľudí po 2. svetovej vojne, duálna stereotypizácia mládeže, prezentácia mládeže v druhej polovici 20. storočia
11. Prenikanie médií do života rodín – difúzia médií, tzv. bedroom culture, kultúrne a sociálne prediktory, variety domáceho mediálneho prostredia
12. Mediá ako infraštruktúra rodinného prostredia – televízia – počítač – mobil - , sociálne siete, výzvy plynúce z prítomnosti médií v domácnosti,

Odporúčaná literatúra:

BRIGGS, Adam, COBLEY, Paul: *The Media: An Introduction*, Longman. 2002. 500 s. ISBN-9780582423466.

BRANSTON, Gill., STAFFORD, Roy: *The Media Students Book*. London: Routledge, 2010. 488 s. ISBN- 978-0415558426.

LIVINGSTONE, Sonia: *Young people and new media*. London: Sage 2002. 278 s. ISBN-9780761964674. JIRÁK, Jan – KÖPPLOVÁ, Barbara – KASL KOLLMANOVÁ, Denisa (eds.): *Media Twenty Years After*. Praha: Portál, 2009. 383 s. ISBN 978-80-7367-446-5.

BAKER, C. Edwin: *Media and Concentration and Democracy. Why Ownership Matters*. Cambridge: Cambridge University Press, 2007. 272 s. ISBN- 978-0521687881.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: anglický jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

+

A	B	C	D	E	FX
a	b	c	d	e	f
+					
Vyučujúci: doc. Pavel Izrael, PhD.					
Dátum poslednej zmeny: 31. 10. 2024					
Schválil: prof. Terézia Rončáková, PhD.					

Informačný list predmetu

Vysoká škola: Katolícka univerzita v Ružomberku					
Fakulta: Filozofická fakulta					
Kód predmetu:			Názov predmetu: Mediálne právo		
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: týždenný počet hodín (prednáška/seminár): 2/1 metóda vzdelávania: prezenčná, dištančná, kombinovaná					
Počet kreditov: 5					
Odporúčaný semester štúdia: 2. semester					
Stupeň štúdia: 1. stupeň					
Podmieňujúce predmety: N/A					
Podmienky na absolvovanie predmetu: a) 50 % hodnotenia tvorí úspešné absolvovanie testov b) 20 % hodnotenia tvorí ústna prezentácia na seminári c) 30 % hodnotenia tvorí ústna skúška					
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: - teoretické a metodologické vedomosti z mediálneho práva Metóda/spôsob overenia – písomný test, v ktorom študent dosiahne min. 60 % z plného počtu bodov Hodnotenie vedomostí bude doplnené o ústnu skúšku, pri ktorej sa bude hodnotiť aj schopnosť študenta zasadiť poznatky do širšieho kontextu, abstrahovať kľúčové významy a prepájať jednotlivé poznatky.					
Stručná osnova predmetu: 1. Všeobecne o práve, Všeobecná deklarácia ľudských práv, Charta základných práv EÚ 2. Ústava Slovenskej republiky, zákon o verejnom ochrancovi práv 3. Zákon o štátnom jazyku, zákon o používaní jazykov národnostných menšín 4. Zákon o ochrane osobných údajov, zákon o slobodnom prístupe k informáciám 5. Zákon o správnom konaní, občiansky zákonník, trestný zákon 6. Zákon o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom 7. Zákon o periodickej tlači a agentúrnom spravodajstve, zákon o povinných výtlačkoch 8. Zákon o TASR 9. Zákon o RTVS, zákon o úhrade za služby verejnosti poskytované RTVS, jednotný systém označovania audiovizuálnych diel, jednotný systém označovania programov z hľadiska vekovej vhodnosti a podmienky jeho uplatňovania, zákon o podmienkach evidencie, verejného šírenia a uchovávaní audiovizuálnych diel 10. Zákon o vysielaní a retransmisii, zákon o elektronických komunikáciách 11. Zákon o digitálnom vysielaní, zákon o reklame 12. Zákon o voľbách do NR SR, zákon o voľbách do Európskeho parlamentu, zákon o voľbách do orgánov samosprávnych krajov, zákon o voľbách do samosprávy obcí, zákon o spôsobe voľby prezidenta a o ľudovom hlasovaní					
Odporúčaná literatúra: Zbierka zákonov SR v aktuálnom znení Botík, M., Jánošová, D., Jenča, I.: Verejnoprávnosť v mediálnom prostredí Slovenskej republiky. Trnava: FMK UCM, 2012. Drgonec, J.: Základy masmediálneho práva. Bratislava: Eurokódex, 2008. Drgonec, J.: Sloboda prejavu a sloboda po prejave. Bratislava: Heuréka, 2013.					
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský jazyk					
Poznámky:					
Hodnotenie predmetov Celkový počet hodnotených študentov:					
A	B	C	D	E	FX

Vyučujúci: doc. Mgr. Pavel Izrael, PhD., JUDr. Igor Chovan
Dátum poslednej zmeny: 31. 10. 2024
Schválil: doc. Mgr. Terézia Rončáková, PhD.

Informačný list predmetu

Vysoká škola: Katolícka univerzita v Ružomberku	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu:	Názov predmetu: Onlinová žurnalistika
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: týždenný počet hodín (prednáška/seminár): 1/2 metóda vzdelávania: prezenčná, dištančná, kombinovaná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester štúdia: 5. semester	
Stupeň štúdia: I. stupeň	
Podmieňujúce predmety: N/A	
Podmienky na absolvovanie predmetu: a) 30 % hodnotenia tvorí aktívna účasť na min. 10 prednáškach a seminároch predmetu b) 70 % hodnotenia tvorí plnenie priebežne zadávaných úloh súvisiacich s onlinovou tvorbou v praxi (tvorba textových, rozhlasových, televíznych a fotografických spravodajských a publicistických príspevkov vrátane ich sumárneho publikovania v online priestore)	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: nadobudne základné historicko-teoretické informácie o online forme žurnalistiky, osvojí si metódy i postupy a praktické techniky vyhľadania, spracovania, tvorby a postprodukcie audiovizuálnych obsahov. Metóda/spôsob overenia – prostredníctvom priebežnej tvorby na hodinách a v rámci diskusie na hodinách Zručnosti: dokáže samostatne autorsky vyhľadať tému, mediálne ju uchopiť, vyhľadať a osloviť respondentov, audiovizuálne tému spracovať produkčne aj postprodukčne, s dôrazom na kultivovaný jazykový prejav a následnú distribúciu obsahu v online priestore Metóda/spôsob overenia – hodnotenie priebežne zadávaných úloh v oblasti audiovizuálnej tvorby, množstvo výstupov a ich kvalita, verejné publikovanie v online platforme katedry Kompetentnosti: študent si vie sám kriticky a kompetentne poradiť s novinárskou témou v praxi po audiovizuálnej stránke, je schopný pracovať tímovo pri dodržaní morálnych, etických, právnych i redakčných pravidiel novinárskej tvorby. Metóda/spôsob overenia – zodpovedanie položených otázok a zapájanie sa do diskusie na seminári, aktívna účasť na diskusii a kompetentná reakcia, úspešne a kvalitne vypracované praktické zadania v množstve i kvalite.	
Stručná osnova predmetu: Internet a online médiá – vznik, vývoj, vzájomný vzťah; Ekonomický model online médií, monetizácia obsahu, Formy online žurnalistiky a ich previazanosť (text, video, zvuk, foto), Podcasty, vlogy, flogy, blogy; mobilný telefón ako nástroj tvorby médií; Etika v online priestore – novinár vs. sociálne siete; sociálne siete – médiá či zábava?; Publikum online žurnalistiky a práca s ním – interakcie, diskusie, komentáre; Online vo vzťahu k dezinformáciám a Fake news. Regulácia online médií a pokusy EÚ o jej zavedenie.	
Odporúčaná literatúra: BRADSHAW, P., ROHUMAA, L.: Príručka online žurnalistiky. Ako prežiť a byť úspešný. 1. vyd. Bratislava: Fair-play Commerce, s.r.o., 2013. CRAIG, David A.: Excellence in online journalism: exploring current practices in an evolving environment. 1. vyd. Thousands Oaks. SAGE, 2011. ČURÍK, J. a kol.: Nové trendy v médiách I, online a tištená médiá. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2012. (Dostupná v PDF) ESS, Ch.: Digital media ethics. 2. vyd. Cambridge: Polity Press. 2014. FENTON, N.: New Media, old news: journalism and democracy in the digital age. Thousands Oaks: Sage. 2012. GILLINGER, CH.: Social media – A handbook for journalists, 1. vyd. Online PDF. Stockholm: Swedish Radio, 2013. LABÍK, E.: <i>Strihová skladba v spravodajských a publicistických TV žánroch</i> . e-kniha. 1. vyd. Bratislava: Filmová a televízna fakulta VŠMU. (https://www.vsmu.sk/wp-content/uploads/2016/11/labik_strihova_skladba.pdf) MACEK, J.: Poznámky ke štúdiám nových médií. 1. vyd. Online PDF. Brno: Masarykova univerzita. 2013.	

MENCHER, Melvin: *News Reporting and writing*, 12th ed. New York : McGraw Hill, 2011.
MOTAL, J.: *Nové trendy v médiách II, rozhlas a televízie*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2012.
OSVALDOVÁ, B.; TEJKALOVÁ, A.: *Žurnalistika v informační spoločnosti: digitalizace a internetizace žurnalistiky: proměna a perspektivy žurnalistiky v epoše digitálních médií aneb nová média teoreticky a prakticky*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2009.
RONČÁKOVÁ, Terézia: *Žurnalistické žánre*. 2. vyd. Verbum, Ružomberok, 2019.
RONČÁKOVÁ, Terézia: *Slovenčina v médiách, 111 najčastejších chýb v jazykových textoch*. 1. vyd. Verbum, Ružomberok, 2020.
RUSNÁK, J.: *Textúry elektronických médií, Vývoj a súčasný stav*. 1. vyd. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity, 2009.
RUSNÁK, J. a kol.: *Texty elektronický médií. Stručný výkladový slovník*. 1. vyd. Prešov: Vydavateľstvo prešovskej univerzity, 2010.
ZVALOVÁ, Jana: *Čo musíme vedieť ešte predtým, ako začneme hovoriť*. 1. vyd. Trnava: Fakulta masmediálnej komunikácie UCM v Trnave, 2007.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský jazyk

Poznámky: N/A

Hodnotenie predmetov

A	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Peter Kravčák, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 30. 11. 2024

Schválil: doc. Mgr. Terézia Rončáková, PhD.

Vysoká škola: Katolícka univerzita v Ružomberku	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu:	Názov predmetu: Politické dejiny 20. a 21. storočia
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: týždenný počet hodín (prednáška/seminár): 2/2 metóda vzdelávania: prezenčná, dištančná, kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester štúdia: 4. semester	
Stupeň štúdia: I. stupeň	
Podmieňujúce predmety: N	
Podmienky na absolvovanie predmetu: <ul style="list-style-type: none"> a) aktívna účasť na seminároch s akceptovanou max. 20% neúčast'ou je <u>podmienkou</u> absolvovania predmetu b) seminárny výstup – hodnotenie na 5 škálovej stupnici s minimálnym hodnotením E (40% hodnotenia) c) ústna skúška predstavuje 60% hodnotenia 	
Výsledky vzdelávania: <p>Vedomosti: Študent má teoretické vedomosti o najdôležitejších udalostiach politických dejín 20. a 21. storočia, ktorý umožní lepšiu orientáciu v súčasnej politickej situácii, keďže mnohé jej prejavy sa odvolávajú práve na moderné svetové a slovenské dejinné udalosti. Študent pozná neuralgické miesta histórie 20. a 21. storočia a pozná legislatívne rámce, ktoré v minulosti slúžili na obmedzovanie ľudských práv. Študent vie zasadiť získané znalosti do spoločensko-politického kontextu, vie ich politologicky kontextualizovať.</p> <p>Vie hodnoverne rozprávať o týchto témach:</p> <p>Prvá svetová vojna, vývoj medzinárodných vzťahov v rokoch 1918 – 1938, Slovensko v 1. ČSR Druhá svetová vojna, dôsledky pre politickú mapu Európy po vojne, SR v čase vojny, SNP Studená vojna, dekolonizácia, európska integrácia Československo v rokoch 1945 – 1989 Rozpad východného bloku, nežná revolúcia v ČSSR v r. 1989 6. SR po roku 1993 – zlomy, kauzy, osobnosti Udalosti v Európe po roku 1990 Balkánske vojny, moderné vojenské konflikty mimo Európu (Irak, Čečensko, Afganistan, občianske vojny v Ázii a Afrike), pokus o ich medzinárodné riešenie</p> <p>Metóda/spôsob overenia – sledovanie zapájania sa do diskusií</p> <p>Zručnosti: Študent dokáže vyhľadávať informácie o dejinných udalostiach z relevantných zdrojov,</p> <p>Metóda/spôsob overenia – sledovanie seminárneho výstupu, sledovanie študentovej argumentácie v diskusií</p> <p>Kompetentnosti: Študent preukázateľne kriticky myslí, bezpečne sa orientuje v množstve informácií a vie ich adekvátne vyhodnocovať.</p>	

Metóda/spôsob overenia – sledovanie seminárneho výstupu, sledovanie študentovej argumentácie v diskusii, ústna skúška

Odporúčaná literatúra:

BYSTRICKÝ, V. – KOVÁČ, D. – PEŠEK, J. (a kol.): *Kľúčové problémy moderných slovenských dejín*. Bratislava : VEDA, 2021:

JOHNSON, P.: *Dějiny 20. století*. Praha : Leda, 2014:

MIKLOŠKO, F. – SMOLÍKOVÁ, G. – SMOLÍK, P. (eds.): *Zločiny komunizmu na Slovensku 1948 – 1989*. Prešov : Vydavateľstvo Michala Vaška, 2001.

PEŠEK, J. – LETZ, R: *Štruktúry moci na Slovensku 1948 – 1989*. Prešov : Vydavateľstvo Michala Vaška, 2004.

PEČENKA, M. – LUŇÁK, P. a kol.: *Encyklopedie moderní historie*. Praha: Libri, 1998.

VYKOUKAL, J. – LITERA, B. – TEICHMAN M. (2000): *Východ. Vznik, vývoj a rozpad sovětského bloku 1944 – 1989*. Praha : Libri, 2000:

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský jazyk

Poznámky: N/A

Hodnotenie predmetov

A	B	C	D	E	FX
a	b	c	d	e	f

Vyučujúci: Petra Polievková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 31. 10. 2024

Schválil: Prof. Terézia Rončáková, PhD.

Informačný list predmetu

Vysoká škola: Katolícka univerzita v Ružomberku	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu:	Názov predmetu: Propaganda, hoaxy, manipulácia
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: týždenný počet hodín (prednáška/seminár): 1/2 metóda vzdelávania: prezenčná, dištančná, kombinovaná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester štúdia: 2. semester	
Stupeň štúdia: I. stupeň	
Podmieňujúce predmety: N/A	
Podmienky na absolvovanie predmetu: a) 25 % hodnotenia tvorí recenzie knihy alebo odborného článku b) 25 % hodnotenia tvorí aktívna príprava a účasť na min. 8 stretnutiach v rámci predmetu c) 50 % hodnotenia tvorí záverečný písomný test (absolvovanie predmetu je podmienené získaním minimálne 60% z celkového počtu bodov)	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: ovláda metódy spracovania a šírenia informácií, princíp nastoľovania tém v médiách, formy otvorenej a skrytej prezentácie názorov, metódy a účinky manipulácie a možnosti zodpovedného zaobchádzania s mediálnymi prostriedkami zo strany profesionálnych tvorcov i radových príjemcov. Ovláda teoretické poznatky v kontexte mediálnej manipulácie, propagandy a konšpirativizmu a aktívne ich prepája so súčasnou spoločenskou situáciou aj situáciou v médiách. Metóda/spôsob overenia – písomný test, ktorý predstavuje 50% hodnotenia. Podmienkou absolvovania testu je získanie minimálne 60% z celkového počtu bodov. Zručnosti: adekvátne identifikuje a formuluje významné problémy v kontexte činností súčasných konšpiračných médií, súčasnej mediálnej manipulácie a propagandy. Metóda/spôsob overenia aktívna príprava a prezentácia vybranej témy na seminári; predstavuje 25% hodnotenia. Minimálne verbálne hodnotenie „E“. recenzia knihy alebo článku; predstavuje 25% hodnotenia. Minimálne hodnotenie „E“. Kompetentnosti: aktívne nadobúda a reflektuje mediálne dezinformácie, konšpirácie a hoaxy v kontexte aktuálnych teoretických poznatkov z oblasti mediálnej manipulácie a propagandy. Metóda/spôsob overenia – aktívna účasť a príprava, zapájanie sa do diskusie počas vyučovania.	
Stručná osnova predmetu: 1. Úvod do predmetu. Základné teoretické východiská. Metódy a účinky manipulácie (poriadok prezentácie, špirála mlčania, efekt tretej osoby, efekt skrytého presvedčania). Manipulácia, konšpirativistický univerzalizmus a propaganda v súčasnosti (kamufláž, falšovanie skutočnosti, zabezpečená skrytosť, fragmentácia, manipulácia prostredníctvom kliše, vplyvanie na podvedomie, sugescia). Manipulácia, konšpirativistický univerzalizmus a propaganda dnes (kamufláž, falšovanie skutočnosti, zabezpečená skrytosť, fragmentácia, manipulácia prostredníctvom kliše, vplyvanie na podvedomie, sugescia). 2. Komunikačné pole médií (sloboda, etika, zákony). Ako mediálne misinformácie dláždia cesty dezinformáciám. Základné manipulácie (zamlčanie nepohodlných informácií, zverejnenie neoverených informácií, zámerné obvinenia, invektívy a definovanie, manipulácia pomocou titulkov a perexov, metóda prekrytia, metóda zdanlivých autorít, propagovanie historickej straty pamäti, agresivita a sex na želanie, narábanie so strachom, ovplyvňovanie emócií, simulácia objektivít a neutrality, objektivizácia reality, technika pochlebovania). 3. Manipulácia a propaganda (persuázia, nátlak, násilie). Manipulácia mediálnym slovníkom (nové významy pripisované starým a všeobecne známym slovám). Vznik propagandy. 4. Propaganda v médiách počas prvej svetovej vojny: Noviny ako prostriedok propagandy. Medzivojnová propaganda: Karikatúra ako prostriedok medzivojrovej propagandy.	

5. Propaganda v médiách počas druhej svetovej vojny: Rozhlas ako prostriedok propagandy. Propaganda v médiách v období komunizmu: Film ako prostriedok propagandy.
6. Konšpiračné teórie ako komunikačný fenomén a žáner. Historické kontexty šírenia konšpiračných teórií s dosahmi na územie Slovenska.
7. Ideologické a tematické rámce najvýznamnejších konšpiračných teórií: Migračná kríza, Židia, Európska únia, USA a Západ.
8. Ideologické a tematické rámce najvýznamnejších konšpiračných teórií: Sprisahania proti spoločenskému poriadku (minority a elitné spolky).
9. Stratégie presvedčania a legitimizácie v kontextoch konšpiračných teórií. Sociálne siete a ich vplyv na šírenie dezinformácií a konšpirácií
10. Reklama (základy manipulácie a propagandy v reklame a reklamnom priemysle). Reklama bez manipulácie?
11. Konšpirácie a manipulácia s verejnou mienkou (prognózovanie, ovčí efekt, political correctness). Televízne programy v časoch predvolebnej kampane (politická televízna reklama, teória asimilácie kontrastu, reklamný imidž politika).
12. Novinárstvo bez konšpirácií, manipulácie a propagandy (prvky, ktoré rozhodujú o kvalite informácie, meniace sa prostredie, práca novinára, kontakty ako pramene). Redukovanie konšpirácií pomocou kritického myslenia. Význam vedeckého myslenia.

Odporúčaná literatúra:

- Baggio, A. M.: *Hľadať si tvár: Slobodný človek v konzumnej spoločnosti*. Spoločenstvo redemptoristov, 1996.
- Bystrický, V., Rogul'ová, J.: *Storočie propagandy. Slovensko v osídľach ideológií*. Bratislava: SAV, 2005.
- CIEL, M.: *Film a politika – Ideológia a propaganda v slovenskom filme 1929 – 1989*, Vlna, 2017, s. 148, ISBN 9788089550289
- Dinka, P.: *Žurnalisti - lovci vo svorke: mediálne štvance: mediálne manipulácie: sankcie a rozsudky nad médiami: etika a korupcie v žurnalistike: slovenskí novinári píšuci "po maďarsky"*. Bratislava: Vydavateľstvo Spolku slovenských spisovateľov, 2010.
- Goldberg, B.: *Jak novinári manipulujú*. Praha: Ideál, 2005.
- Jurkovič, M., Čavojevová, V., Brezina, I. (ed.): *Prečo ľudia veria nezmyslom*. Bratislava: Premedia, 2019.
- Kováčik, J.: *Večerná univerzita*. Bratislava: TV LUX, 2008.
- Le Bon, G.: *Psychologie davu*. Praha: Portál, 2016.
- Markoš, J.: *Sila rozumu v bláznivej dobe*. Bratislava: N Press, 2019
- McCombs, M.: *Agenda setting : nastolování agendy- masová média a veřejné mínění*. Praha: Portál, 2009.
- McQuail, D.: *Úvod do teórie masové komunikace*. Praha: Portál, 2007.
- Meyrowitz, J.: *Všude a nikde: Vliv elektronických médií na sociální chování*. Praha: Karolinum, 2006.
- Nocun, K., Lamberty, P.: *Falšovaná pravda: o vplyve konšpiračných teórií na naše myslenie*, Bratislava: N Press, 2021
- Nižňanský, E. a kol.: *Obraz nepriateľa : v propagande počas II. svetovej vojny na Slovensku*. Banská Bystrica: Múzeum Slovenského národného povstania, 2016.
- Panczová, Z.: *Konšpiračné teórie: témy, historické kontexty a argumentačné stratégie*. Bratislava: Veda, 2017.
- Šoltés, R.: *Propaganda, manipulácia a logické klamy : o hraniciach a možnostiach nášho usudzovania a rozhodovania*. Prešov: Prešovská univerzita v Prešove, Gréckokatolícka teologická fakulta , 2017.
- ŠNÍDL, V.: *Pravda a lož na facebooku*, N Press, 2017, ISBN 978-80-972394-4-2
- Zasepa, T., Olekšák, P.: *Internet a globalizácia. Antropologické aspekty*. Ružomberok: Katolícka univerzita v Ružomberku, 2006.
- Zasepa, T.: *Médiá v čase globalizácie*. Bratislava: Lúč, 2002.
- Zasepa, T., Iłowiecki, M.: *Moc a nemoc médií*. Bratislava: Typi Universitatis Tyrnaviensis, VEDA, 2003.
- Príručky Denníka N: *Klamstvá a konšpirácie, Kritické myslenie, Ako fungujú médiá, Mýty o EÚ, Mýty o EÚ2, Hrozby internetu, Nedajte sa oklamať*,

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský jazyk

Poznámky: N/A

Hodnotenie predmetov

A	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: PhDr. ThDr. Hedviga Tkáčová, PhD. /Mgr. Peter Kravčák, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 30. 11. 2024
--

Schválil: doc. Mgr. Terézia Rončáková, PhD.
--

Vysoká škola: Katolícka univerzita v Ružomberku	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu:	Názov predmetu: SSJ I. – Lexikogramatika
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: týždenný počet hodín (prednáška/seminár): 2/2 metóda vzdelávania: prezenčná, dištančná, kombinovaná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester štúdia: 3. semester	
Stupeň štúdia: I. stupeň	
Podmieňujúce predmety: N	
Podmienky na absolvovanie predmetu: <ol style="list-style-type: none"> aktívna účasť na seminároch s akceptovanou max. 20% neúčast'ou je <u>podmienkou</u> absolvovania predmetu záverečný test – záver výučbového obdobia (30% hodnotenia) ústna skúška (70% hodnotenia) 	
Výsledky vzdelávania:	
<p>Vedomosti: Študent má vedomosti z nasledujúcich oblastí:</p> <ul style="list-style-type: none"> Lexikológia a jej miesto v sústave jazykovedných disciplín. Vzťah obsahu a formy v jazyku. Slovo a pomenovanie. Štruktúra slovnej zásoby. Paradigmatické, syntagmatické a pragmatické vzťahy, slovotvorné typy, slovotvorné kategórie, slovotvorné hniezda. Slovné druhy z lexikálneho hľadiska. Lexikálny význam. Relácia význam – pojem - obsah. Významová štruktúra slova. Vzťah morfematickej a slovotvornej štruktúry. Slovotvorný systém v SZ. Slovotvorné postupy, Vývinová dynamika v slovnej zásobe súčasnej slovenčiny. Štylistické, teritoriálne, sociálne a časové rozvrstvenie SZ. Frazeológia a jej miesto v rámci lexiky. Klasifikácia frazém. Vzťahy morfolologickej roviny k ostatným jazykovým rovinám. Morfológia a morfeematika. Teória slovných druhov, kritériá na ich vymedzenie. Gramatické kategórie. Dynamika slovenskej morfológie. Morfológia a sémantická syntax. Štúdium vety (gramatická a sémantická štruktúra, obsahová výstavba a komunikatívna funkcia), analýza sémantických a syntaktických vzťahov v rámci syntagmy, v štruktúre súvetia s osobitným zreteľom na vzťah obsahu a formy. V centre pozornosti sú aj otázky textovej lingvistiky nadväzujúce na javy z oblasti syntaxe súvetia. Syntagmatika. Modálna stavba vety. Aktuálne členenie vety a prostriedky jeho vyjadrovania. Základné činitele slovenského slovosledu. Základné a rozvíjacie vetné členy. Súvetie, základné znaky. Klasifikácia na základe formálnosyntaktických a sémantickosyntaktických vzťahov. Vzťah medzi súvetím a textom. Textová syntax, jej zaradenie v jazyku. Základné jednotky textovej syntaxe. Pojem text a jeho základné znaky. Textová kohézia a koherencia. Prostriedky výstavby textu. Typológia textov <p>Študent pozná zásady tvorby novinárskeho prejavu a s ohľadom na komunikačný kanál vie spracovať text v súlade s gramatickou normou a v súlade s jazykovou zvyklosťou. Poznatky zo systémovej povahy jazyka umožňujú študentovi zapojiť sa do žurnalistickej praxe tak, aby jeho novinárske výstupy plne zodpovedali poznatkom, ktoré mal nadobudnúť v danom stupni a ročníku štúdia.</p> <p>Metóda/spôsob overenia – priebežná forma seminárnych cvičení, vypracovávanie domácich zadaní</p>	

Zručnosti: Študent dokáže overovať neuralgické miesta vo svojom písomnom, resp. ústnom prejave pomocou normatívnych jazykových príručiek. Študent je schopný efektívne aplikovať pravidlá gramatickej spisovnej normy do svojho novinárskeho prejavu. Študent tvorí kultivovaný ústny a jazykový prejav v súlade s jazykovou normou a zvlášť s dôrazom na poznanie gramatickej normy

Metóda/spôsob overenia – pozorovanie študentovho progresu na seminároch pomocou pravidelného vypracovávaní, seminárnych cvičení, vypracovávanie domácich zadaní

Kompetentnosti: Študent je pripravený samostatne pracovať s jazykovými príručkami. Študent sa orientuje v literatúre obsahujúcej návrhy, postupy a cvičenia prispievajúce ku kultivácii ústneho a písomného jazykového prejavu s dôrazom na rešpektovanie gramatickej normy.

Metóda/spôsob overenia – zodpovedanie položených otázok a zapájanie sa do diskusie na seminári, aktívna účasť na diskusii, vypracovávanie cvičení v požadovanej normatívne správnej podobe s použitím vhodnej literatúry, záverečné posúdenie poznatkov pomocou súborného testu, overenie vedomostí ústnou skúškou

Odporúčaná literatúra:

- BAJZÍKOVÁ, E.: *Slovenský jazyk – Textová syntax*. Bratislava 1995.
BOHUNICKÁ, A. – Orgoňová O.: *Lexikológia slovenčiny. Učebné texty a cvičenia*. Bratislava : Stimul, 2011.
DOLNÍK, J. – BAJZÍKOVÁ, E.: *Textová lingvistika*. Bratislava 1998.
ONDRUS, P. – HORECKÝ, J. – FURDÍK, J.: *SSSJ. Lexikológia*. Bratislava, 1980.
ORAVEC, J. – BAJZÍKOVÁ, E.: *SSSJ. Syntax*. Bratislava, 1984, 1986.
ONDRUŠ, Š. – SABOL, J.: *Úvod do štúdia jazykov*. 3. vyd. Bratislava 1987.
Krátky slovník slovenského jazyka. (Hl. red.: J. Kačala, M. Pisárčiková.) 3. vyd. Bratislava 1997.
MLACEK, J.: *Slovenská frazeológia*. 2. vyd. Bratislava : SPN, 1984.
MISTRÍK, J.: *Slovosled a vetosled v slovenčine*. Bratislava : SAV 1966.
MOŠKO, G.: *Príručka vetného rozboru*. Prešov : Náuka, 1997.
NIŽNÍKOVÁ, J.: *Praktická príručka slovenskej syntaxe*, Prešov : Slovacontact, 1994.
Synonymický slovník slovenčiny. (Hl. redaktorka: M. Pisárčiková.) Bratislava 1995.
PAULINY, E.: *Slovenská gramatika*. Bratislava : SPN, 1981.
SOKOLOVÁ, M.: *Kapitolky zo slovenskej morfológie*. Prešov : Slovacontact, 1995.
RUŽIČKA, J. a kol.: *Morfológia slovenského jazyka*. Bratislava : SAV, 1966.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský jazyk

Poznámky: N/A

Hodnotenie predmetov

A	B	C	D	E	FX
a	b	c	d	e	f

Vyučujúci: Petra Polievková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 31. 10. 2024

Schválil: Prof. Terézia Rončáková, PhD.

Vysoká škola: Katolícka univerzita v Ružomberku	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu:	Názov predmetu: SSJ II. – Štylistika
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: týždenný počet hodín (prednáška/seminár): 2/2 metóda vzdelávania: prezenčná, dištančná, kombinovaná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester štúdia: 5. semester	
Stupeň štúdia: I. stupeň	
Podmieňujúce predmety: N	
Podmienky na absolvovanie predmetu: <ul style="list-style-type: none"> a) aktívna účasť na seminároch s akceptovanou max. 20% neúčast'ou je <u>podmienkou</u> absolvovania predmetu b) záverečný test – záver výučbového obdobia (30% hodnotenia) c) ústna skúška (70% hodnotenia) 	
Výsledky vzdelávania:	
Vedomosti: Študent má vedomosti z nasledujúcich oblastí:	
Lexikálne výrazové prostriedky – typy lexiky, polysémia a polylexia Gramatické výrazové prostriedky Mimojazykové výrazové prostriedky Kompozícia textu – základné pojmy Kompozícia textu – prostriedky výstavby textu Tektonika a atektonika textu Architektonika textu – slohové postupy Architektonika textu – slohové útvary.	
Študent má zvládnuté základné štylistické pojmy (štýl, štýléma, štylistická komunikácia a pod.).	
Študent pozná zásady tvorby novinárskeho prejavu a s ohľadom na komunikačný kanál, vie spracovať text v súlade s gramatickou normou, štylistickou normou a v súlade s jazykovou zvyklosťou s dôrazom na uvedomenie si napätia medzi spisovnosťou a funkčnosťou.	
Metóda/spôsob overenia – priebežná forma seminárnych cvičení, vypracovávanie domácich zadaní	
Zručnosti: Študent dokáže overovať neuralgické miesta vo svojom písomnom, resp. ústnom prejave pomocou normatívnych jazykových príručiek uvedomujúc si možnosť uprednostnenia funkčného použitia výrazu pred spisovným. Študent je schopný efektívne aplikovať pravidlá štylistickej normy do svojho novinárskeho prejavu. Študent tvorí kultivovaný ústny a jazykový prejav v súlade s jazykovou a štylistickou normou. Študent dokáže vytvoriť originálny jazykový prejav písomnej povahy. Študent sa vyjadruje v súlade s komunikačnou situáciou schopný flexibilne prepínať medzi jazykovou a štylistickou normou.	
Metóda/spôsob overenia – pozorovanie študentovho progresu na seminároch pomocou pravidelného vypracovávaní, seminárnych cvičení, vypracovávanie domácich zadaní	
Kompetentnosti: Študent je pripravený samostatne pracovať s jazykovými a štylistickými príručkami. Študent sa orientuje v literatúre obsahujúcej návrhy, postupy a cvičenia prispievajúce ku kultivácii ústneho a písomného jazykového prejavu. Študent si vytvára vlastný osobitý autorský štýl.	

Metóda/spôsob overenia – zodpovedanie položených otázok a zapájanie sa do diskusie na seminári, aktívna účasť na diskusii, vypracovávanie cvičení v požadovanej štylisticky adekvátne podobe, záverečné posúdenie poznatkov pomocou súborného testu, overenie vedomostí ústnou skúškou

Odporúčaná literatúra:

DOLNÍK, J. – BAJZÍKOVÁ, E.: *Textová lingvistika*. Bratislava, 1998.

FINDRA, J.: *Štylistika slovenčiny*, Martin : Osveta, 2004

MISTRÍK J.: *Štylistika*. Bratislava, SPN, 1997. Miko, F.: *Text a štýl*. Bratislava, Smena 1970.

SLANČOVÁ, D.: *Praktická štylistika*. Prešov, SLOVACONTACT, 1994.

KRÁL, Á. – RÝZKOVÁ, A.: *Základy jazykovej kultúry*. Bratislava, SPN 1990. Dynamické tendencie v jazykovej komunikácii. Zost. J. Bosák. Bratislava, JÚLŠ SAV 1990.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský jazyk

Poznámky: N/A

Hodnotenie predmetov

A	B	C	D	E	FX
a	b	c	d	e	f

Vyučujúci: Petra Polievková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 31. 10. 2024

Schválil: Prof. Terézia Rončáková, PhD.

Informačný list predmetu

Vysoká škola: Katolícka univerzita v Ružomberku					
Fakulta: Filozofická fakulta					
Kód predmetu:			Názov predmetu: Štátna skúška - žurnalistika		
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: týždenný počet hodín (prednáška/seminár): metóda vzdelávania: prezenčná, dištančná, kombinovaná					
Počet kreditov: 7					
Odporúčaný semester štúdia: 6. semester					
Stupeň štúdia: prvý stupeň					
Podmieňujúce predmety:					
Podmienky na absolvovanie predmetu: 100 % ústna skúška pred komisiou					
Výsledky vzdelávania:					
VEDOMOSTI					
V1 – disponuje poznatkami z teórie a dejín médií, ovláda základné koncepty etiky médií a základnú terminológiu odboru					
V2 – má základné poznatky z oblasti politológie aj politických dejín ako súčasť spoločenského rozhľadu novinára					
V3 – disponuje poznatkami zo slovenskej jazykovedy a žánrológie					
ZRUČNOSTI					
V1 – vie použiť vedomosti z odboru a navzájom ich prepájať					
V2 – vhodne aplikuje odbornú terminológiu pri prezentácii svojich poznatkov					
KOMPETENTNOSTI					
K1 – samostatne rieši vybrané teoretické a praktické problémy odboru					
K2 – kultivovaným spôsobom formuluje a komunikuje odborný problém					
Metóda overenia: Metóda/spôsob overenia – zodpovedanie položených otázok a zapájanie sa do diskusie na štátnej skúške					
Stručná osnova predmetu:					
1. Teória a dejiny médií					
2. Jazyk, štýl a žánre v médiách					
3. Spoločenskovedný základ					
Konkrétne tézy štátnej skúšky sú zverejnené do 31.10. príslušného akademického roka.					
Odporúčaná literatúra: Literatúra k tézám štátnej skúšky je zverejnená spolu s tézami do 31.10. príslušného akademického roka.					
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský jazyk					
Poznámky: -					
Hodnotenie predmetov					
A	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Vyučujúci: komisia pre štátnu skúšku					
Dátum poslednej zmeny: 11. 11. 2024					
Schválil: doc. Mgr. Terézia Rončáková, PhD.					

Vysoká škola: Katolícka univerzita v Ružomberku	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu:	Názov predmetu: Teória komunikácie
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: týždenný počet hodín (prednáška/seminár): 2/2 metóda vzdelávania: prezenčná, dištančná, kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester štúdia: 1. semester	
Stupeň štúdia: 1. stupeň	
Podmieňujúce predmety: N/A	
<p>Podmienky na absolvovanie predmetu:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) 50 % hodnotenia tvorí úspešné absolvovanie testov b) 20 % hodnotenia tvorí seminárna práca c) 10 % hodnotenia tvorí ústna prezentácia na seminári d) 20 % hodnotenia tvorí ústna skúška 	
Výsledky vzdelávania:	
<p>Vedomosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - teoretické a metodologické vedomosti z kľúčových oblastí študijného odboru ako základ pre prax a výskum, konkrétne poznatky o masovej komunikácii z pohľadu jej vzťahu k spoločnosti a kultúre v kontexte globalizácie, digitalizácie a účinkov médií <p>Metóda/spôsob overenia – písomný test, v ktorom študent dosiahne min. 60 % z plného počtu bodov</p> <ul style="list-style-type: none"> - teoretické a metodologické vedomosti z mediálneho práva a etiky médií <p>Metóda/spôsob overenia – písomný test, v ktorom študent dosiahne min. 60 % z plného počtu bodov</p> <ul style="list-style-type: none"> - vedomosti z kľúčových oblastí študijného odboru ako základ pre spracovanie a interpretáciu mediálnych obsahov a tvorbu mediálnych a multimedialných komunikátov v tradičnom a digitálnom prostredí <p>Metóda/spôsob overenia – písomný test, v ktorom študent dosiahne min. 60 % z plného počtu bodov</p> <p>Hodnotenie všetkých výstupov v rovine vedomostí bude doplnené o ústnu skúšku, pri ktorej sa bude hodnotiť aj schopnosť študenta zasadiť poznatky do širšieho kontextu, abstrahovať kľúčové významy a prepájať jednotlivé poznatky.</p>	
<p>Zručnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - študent dokáže vyhľadávať, vyhodnocovať a spracúvať informácie <p>Metóda/spôsob overenia – seminárna práca/esej, celkové hodnotenie min. 60 %. Oblasť hodnotenia: obsahová kvalita, použitie vhodnej literatúry, štylistická rovina</p>	
<p>Kompetentnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mať tvorivé a kritické myslenie a ďalej ho rozvíjať, <p>Metóda/spôsob overenia – seminárna práca/esej, celkové hodnotenie min. 70 %. Oblasť hodnotenia: obsahová kvalita, použitie vhodnej literatúry, štylistická rovina</p> <ul style="list-style-type: none"> - verejne vystupovať a prezentovať problematiku médií a mediálnej komunikácie 	

Metóda/spôsob overenia – ústna prezentácia na seminári, verbálne hodnotenie z 5 stupňovej škály: vynikajúce, nadpriemerné, priemerné, prijateľné, splňajúce minimálne kritériá

Stručná osnova predmetu:

1. Úvod do teórie komunikácie a teórie médií: druhy komunikácie (verbálna/neverbálna, intra-, interpersonálna, inštitucionálna, masová), vývoj médií v historickom priereze
2. Masa, masová komunikácia, masová kultúra, dominantná a alternatívna paradigma v teórii médií;
3. Modely komunikácie: prenosový, rituálový, propagačný, príjmový
4. Médiá a spoločnosť: moc, sociálna integrácia, spoločenská zmena
5. Médiá a spoločnosť: marxizmus, funkcionalizmus, sociálny konštruktivizmus, technologický determinizmus
6. Masová komunikácia a kultúra: frankfurtská škola a kritická teória, teória kultivácie
7. Nové médiá a výzva pre teóriu médií a masovej komunikácie
8. Globalizácia a globálna masová komunikácia
9. Mediálna organizácia produkcia mediálnej kultúry
10. Publikum médií
11. Účinky médií
12. Médiá, verejná mienka a politická komunikácia (teória rámcov, agenda-setting, špirála mlčania)

Odporúčaná literatúra:

JIRÁK, Jan., KÖPPLOVÁ, Barbara. Médiá a spoločnosť. Stručný úvod do studia médií a mediálnej komunikácie. Praha: Portál, 2003

MCLUHAN, Marshall. Jak rozumět médiím, Praha: Odeon, 1991

MCLUHAN, Marshall. Člověk, média a elektronická kultura, Jota, 2000

MCQUAIL, Denis. Úvod do teorie masové komunikace. Praha: Portál, 2009

MCNAIR, Brian. Sociologie žurnalistiky. Praha: Portál, 2004, 2005

RUSNÁK, J. Textúry elektronických médií. Vývoj a súčasný stav. Prešov 2010

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

+

A	B	C	D	E	FX
a	b	c	d	e	f

+

Vyučujúci: doc. Pavel Izrael, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 31. 10. 2024

Schválil: prof. Terézia Rončáková, PhD.

Informačný list predmetu

Vysoká škola: Katolícka univerzita v Ružomberku					
Fakulta: Filozofická fakulta					
Kód predmetu:			Názov predmetu: Žurnalistická prax A		
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: týždenný počet hodín (prednáška/seminár): 1/3 metóda vzdelávania: prezenčná, dištančná, kombinovaná					
Počet kreditov: 4					
Odporúčaný semester štúdia: 6. semester					
Stupeň štúdia: I. stupeň					
Podmieňujúce predmety: N/A					
Podmienky na absolvovanie predmetu: a) 33 % hodnotenia tvorí výber adekvátneho médiá fungujúceho na dennej báze. Odporúčanie je zameranie na audiovizuálnu žurnalistiku b) 33 % hodnotenia tvoria praktické výstupy, ktorými sa študent prezentuje po skončení žurnalistickej praxe c) 34% hodnotenia tvorí záverečná správa zo žurnalistickej praxe a zároveň verejné odprezentovanie priebehu praxe spojeného s diskusiou pred ostatnými študentmi a pedagógmi katedry žurnalistiky					
Výsledky vzdelávania:					
Vedomosti: Nadobudne základné teoretické metódy i postupy a praktické techniky vyhľadania, spracovania, tvorby a postprodukcie mediálnych obsahov prostredníctvom sledovania a participovania na práci novinárskych redakcií Metóda/spôsob overenia – prostredníctvom záverečnej prezentácie a predstavenia žurnalistickej praxe					
Zručnosti: Dokáže samostatne autorsky vyhľadať tému, mediálne ju uchopiť, vyhľadať a osloviť respondentov, zodpovedne tému spracovať produkčne aj postprodukčne, s dôrazom na kultivovaný jazykový prejav a zrealizovať následnú medializáciu a distribúciu obsahu Metóda/spôsob overenia – prostredníctvom záverečnej prezentácie a predstavenia žurnalistickej praxe, hodnotenia praktických výstupov zo žurnalistickej praxe.					
Kompetentnosti: Študent si vie sám kriticky a kompetentne poradiť s novinárskou témou v praxi, dokáže identifikovať odborné a praktické problémy, kriticky nad nimi uvažovať a hľadať riešenia, je schopný pracovať tímovo pri dodržaní morálnych, etických, právnych i redakčných pravidiel novinárskej tvorby. Metóda/spôsob overenia – prostredníctvom záverečnej prezentácie a predstavenia žurnalistickej praxe s následnou diskusiou, hodnotenia praktických výstupov zo žurnalistickej praxe, záverečnej správy o praxi.					
Odporúčaná literatúra: Literatúra z ostatných predmetov odboru žurnalistika					
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský jazyk					
Poznámky: N/A					
Hodnotenie predmetov					
A	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Vyučujúci: Peter Kravčák, PhD.					
Dátum poslednej zmeny: 30. 11. 2024					
Schválil: doc. Mgr. Terézia Rončáková, PhD.					

Vysoká škola: Katolícka univerzita v Ružomberku	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu:	Názov predmetu: Žurnalistické žánre
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: týždenný počet hodín (prednáška/seminár): 2/2 metóda vzdelávania: prezenčná, dištančná, kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester štúdia: 1. semester	
Stupeň štúdia: 1. stupeň	
Podmieňujúce predmety: -	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Študent počas semestra načas odovzdá vypracované zadania vo forme esejí, novinárskych textov, analýz a pod. Za zadania odovzdané s oneskorením vypracuje dodatočné úlohy. Po splnení tejto podmienky (100 % odovzdaných zadaní) môže absolvovať ústnu skúšku.	
Výsledky vzdelávania:	
Vedomosti	
V1 – teoretické a metodologické vedomosti z kľúčových oblastí študijného odboru ako základ pre prax a výskum	
V3 – vedomosti z kľúčových oblastí študijného odboru ako základ pre spracovanie a interpretáciu mediálnych obsahov a tvorbu mediálnych a multimediálnych komunikátov v tradičnom a digitálnom prostredí	
V5 – poznanie základných metód a techník tvorby, spracovania, využívania a sprístupňovania informácií a mediálnych obsahov	
V6 – základné poznatky zo systému jazyka s dôrazom na potrebné kompetencie pre mediálnu prax	
V7 – poznatky o aktuálnom politickom, spoločenskom a mediálnom dianí	
Zručnosti	
Z1 – študent dokáže vyhľadávať, vyhodnocovať a spracúvať informácie	
Z2 – študent ovláda prácu v oblasti preprodukcie, produkcie, postprodukcie a distribúcie mediálnych obsahov a produktov	
Z3 – mať schopnosť samostatne autorsky tvoriť mediálne a informačné produkty textového, auditívneho, audiovizuálneho alebo multimediálneho charakteru	
Z4 – kultivovane sa vyjadrovať v materinskom jazyku	
Z5 – navrhovať aj realizovať riešenia odborných a praktických problémov v mediálnom prostredí	
Kompetencie	
K1 – samostatne riešiť špecifické problémy v mediálnej praxi (pri tvorbe mediálnych obsahov, ich distribúcii ...)	
K2 – mať tvorivé a kritické myslenie a ďalej ho rozvíjať,	
K3 – mať vedomosť o možnostiach a spôsoboch kultivácie svojho prejavu	
K5 – naplňať povolanie novinára v súlade s morálnymi, spoločenskými a právnymi nárokmi žurnalistickej profesie	
Metóda overenia:	
- V1: ústna skúška na záver semestra, celkové hodnotenie min. známka E;	
- V3: ústna skúška na záver semestra, celkové hodnotenie min. známka E;	
- V5: priebežné vypracúvanie zadaní, odovzdaných 100 % prác;	
- V6: ústna skúška na záver semestra, celkové hodnotenie min. známka E;	
- V7: priebežné vypracúvanie zadaní, odovzdaných 100 % prác;	
- Z1: priebežné vypracúvanie zadaní, odovzdaných 100 % prác;	
- Z2: priebežné vypracúvanie zadaní, odovzdaných 100 % prác;	
- Z3: priebežné vypracúvanie zadaní, odovzdaných 100 % prác;	
- Z4: priebežné vypracúvanie zadaní, odovzdaných 100 % prác;	
- Z5: priebežné vypracúvanie zadaní, odovzdaných 100 % prác;	
- K1: priebežné vypracúvanie zadaní, odovzdaných 100 % prác;	
- K2: priebežné vypracúvanie zadaní, odovzdaných 100 % prác;	
- K3: priebežné vypracúvanie zadaní, odovzdaných 100 % prác;	
- K5: pozorovanie, sledovateľný osobnostný rast študenta.	

Stručná osnova predmetu:

1. Vyčlenenie pojmov (štýl, kompozícia, žáner, útvar).
2. Dejiny žánru (starovek, stredovek, novovek, vývoj na Slovensku, dejiny publicistických žánrov).
3. Štruktúra žánru (žánrotvorné kritériá, morfológické prvky žánru).
4. Vývin žánrov (žánrotvorné procesy, varianty žánrového vzorca, žánrové paradoxy).
5. Prehľad žánrov všetkých štýlov.
6. Žánre publicistického štýlu (morfológické charakteristiky, členenie).
7. Spravodajské žánre.
8. Názorové žánre.
9. Beletrizované žánre.
10. Súčasné žurnalistické žánre (veľkoformátové, maloformátové, lifestyleové).
11. Žánre elektronických médií (rozhlasové, televízne, onlinové).
12. Cudzojazyčné žánrológie.

Odporúčaná literatúra:

- ARISTOTELÉS: *Rétorika. Poetika*. Praha : Rezek, 1999, 560 s.
- BARTOŠEK, Jaroslav – TUŠER, Andrej: Teoreticko-praktické východiská mediálnej tvorby. In: TUŠER, Andrej a kol.: *Praktikum mediálnej tvorby*. Bratislava : Eurokódex, 2010, s. 9 – 56.
- BURGR, Rudolf: Vybrané aspekty vývoje českej publicistiky po roce 1989. In: ČUŘÍK, Jaroslav a kol.: *Nové trendy v médiách I*. Brno : Masarykova univerzita, 2012, s. 57 – 88.
- ČUŘÍK, Jaroslav: *Zpravodajské žánry v tištěných a online médiích*. Brno : Masarykova univerzita, 2014, 156 s.
- ECO, Umberto: *Nulté číslo*. Slovar : Bratislava, 2015, 184 s.
- FALLACI, Oriana: *Interview with history* (transl. John Shepley). Boston : Houghton Mifflin Company, 1976, 376 s.
- FINDRA, Ján: *Jazyk, reč, človek*. Bratislava : Q111, 1998, 112 s.
- FINDRA, Ján: *Štylistika slovenčiny*. Martin : Osveta, 2004, 232 s.
- FINDRA, Ján: *Štylistika súčasnej slovenčiny*. Martin : Osveta, 2013, 319 s.
- FOLLRICHOVÁ, Mária – HACEK, Ján – KUBÍNYI, Peter: *Novinárske žánre pre zrakovo znevýhodnených študentov – teória a prax*. Bratislava : Stimul, 2015, 100 s.
- FOLLRICHOVÁ, Mária: Investigatívna žurnalistika – žurnalistický žáner i metóda žurnalistickej tvorby? In: HORVÁTH, Miloš (ed.): *Žurnalistika, médiá, spoločnosť #1*. Bratislava : Stimul, 2011, s. 33 – 48.
- GLADIŠ, Marián: *Žáner v prostredí masových médií*. Košice : Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, 2015, 127 s.
- HANÁČKOVÁ, Andrea: Nové trendy ve tvorbě autorů rozhlasových dokumentů a feature. In: MOTAL, Jan a kol.: *Nové trendy v médiách II*. Brno : Masarykova univerzita, 2012, s. 103 – 120.
- HORVÁTH, Miloš: *Štylistika súčasného slovenského jazyka*. Bratislava : Univerzita Komenského, 2016, 205 s.
- HVÍŽĎALA, Karel: *Jak myslet média*. Praha : Máj, Dokořán, 2005, 291 s.
- HVÍŽĎALA, Karel: *Mardata. Vzpoury v žurnalistice*. Praha : Portál, 2011, 263 s.
- CHUDINOVÁ, Eva: Televízna tvorba. In: TUŠER, Andrej a kol.: *Praktikum mediálnej tvorby*. Bratislava : Eurokódex, 2010, s. 189 – 258.
- JACZ, Ľudovít (ed.): *Malá encyklopédia žurnalistiky*. Bratislava : Obzor, 1982, 576 s.
- JENČA, Imrich: *Rozhlasové spravodajstvo* (2. vyd.). Ružomberok : Verbum, 2018, 274 s.
- JENČA, Imrich: *Úvod do teórie žánrov*. Trnava : Univerzita sv. Cyrila a Metoda, Fakulta masmediálnej komunikácie, 2014, 141 s.
- KALNÝ, Slavo: *Páni novinári*. Bratislava : Slovenský syndikát novinárov, 2004, 141 s.
- KASARDA, Martin: Tvorba v periodickej tlači. In: TUŠER, Andrej a kol.: *Praktikum mediálnej tvorby*. Bratislava : Eurokódex, 2010, s. 57 – 86.
- KUCIAK, Ján: Ústup tlače a kontrola moci. Slovenská investigatívna žurnalistika v čase globalizácie, digitalizácie a ekonomickej krízy médií. In: CHUDINOVÁ, Eva a kol.: *Médiá – moc – manipulácia*. Paneurópska vysoká škola v Bratislave : Bratislava, 2016, s. 196 – 218.
- LABÍK, Ľudovít: *Strihová skladba v spravodajských a publicistických televíznych žánroch*. Bratislava: Vysoká škola múzických umení, 2012, 64 s. Dostupné na: https://vsmu.sk/resources/labik_strihova_skladba.pdf.
- MAGALOVÁ, Gabriela: *Frazeológia (nielen) pre žurnalistov*. Nitra : Katedra žurnalistiky FF UKF, 2008, 87 s.

- MLACEK, Jozef: *Médiá a jazyk*. In: MISLOVIČOVÁ, Sibyla (ed.): *Jazyk a jazykoveda v pohybe. Na počesť Slavomíra Ondrejoviča*. Bratislava : Veda, 2008, s. 288 – 296.
- MLACEK, Jozef: *Sedemkrát o štýle a štylistike*. Ružomberok : Katolícka univerzita v Ružomberku, 2007, 123 s.
- MIKO, František: *Estetika výrazu*. Bratislava : SPN, 1969, 293 s.
- MIKO, František: *Od epiky k lyrike*. Bratislava : Tatran, 1973, 291 s.
- MIKO, František: *Text a štýl*. Bratislava : Smena, 1970, 167 s.
- MISTRÍK, Jozef: *Štylistika* (3. vyd.). Bratislava : SPN, 1997, 600 s.
- MISTRÍK, Jozef: *Žánre vecnej literatúry*. Bratislava : SPN, 1975, 215 s.
- ONDRÁŠIK, Branislav: *Internetová tvorba* (online). In: TUŠER, Andrej a kol.: *Praktikum mediálnej tvorby*. Bratislava : Eurokódex, 2010, s. 305 – 342.
- PATRÁŠ, Vladimír: *O (ne)konštituovaní štýlu v elektronicky podmienenej komunikácii*. In: KESSELOVÁ, Jana – IMRICHOVÁ, Mária – OLOŠTIAK, Martin (eds.): *Registre jazyka a jazykovedy (II). Na počesť Daniely Slančovej*. Prešov : Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove, 2014, s. 179 – 190.
- PATRÁŠ, Vladimír: *Sociolingvistické aspekty elektronicky podmienenej komunikácie*. Karviná : Slezská univerzita v Opavě – Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné, 2009, 149 s.
- PREDMERSKÁ, Anna: *Štruktúra a kompozícia postojových žánrov recenzie a kritiky (review a critique) v The Guardiane, Daily Maile a The Sune*. In: VOJTEK, Juraj (ed.): *Štruktúra a kompozícia žánrov anglicky písaného novinárstva*. 2014, s. 191 – 225.
- REPKOVÁ, Tatiana: *Ako robiť profesionálne noviny*. Bratislava : OSF, LOGOS, 2004, 420 s.
- RONČÁKOVÁ, Terézia – DEMKO, Matúš (eds.): *Reportér Gavril Gryzlov*. Ružomberok : Verbum, 2012, 166 s.
- RONČÁKOVÁ Terézia: Oriana Fallaciová. Politicky nekorektná obdivovateľka Ratzingera. In: *Nové horizonty*, roč. II, r. 2008, č. 4, s. 186-191.
- RONČÁKOVÁ, Terézia: *Súčasný žurnalistický žánre*. Ružomberok : Verbum, 2016, 290 s.
- RONČÁKOVÁ, Terézia: *Žurnalistické žánre*. Rozšírené vydanie. Ružomberok : Verbum, 2019, 305 s.
- RUSNÁK, Juraj: *Homo popularis: homo medialis? Popkultúra v elektronických médiách*. Filozofická fakulta PU : Prešov, 2013, 139 s.
- RUSNÁK, Juraj: *Textúry elektronických médií*. Prešov : Filozofická fakulta Prešovskej univerzity, 2010, 296 s.
- RUSNÁK, Juraj: *Rozhlas a televízia ako masové elektronické médiá*. In: *Tvorba a recepcia rozhlasového a televízneho textu*. Prešov, Košice : Filozofická fakulta Prešovskej univerzity, Filozofická fakulta Univerzity Pavla Jozefa Šafárika, 2014, s. 6 – 27.
- RUSNÁK, Juraj: *Semiotické poznámky o fungovaní rozhlasového a televízneho textu*. In: *Tvorba a recepcia rozhlasového a televízneho textu*. Prešov, Košice : Filozofická fakulta Prešovskej univerzity, Filozofická fakulta Univerzity Pavla Jozefa Šafárika, 2014, s. 28 – 45.
- RUSNÁK, Juraj: *Žánrové špecifiká rozhlasového a televízneho textu*. In: *Tvorba a recepcia rozhlasového a televízneho textu*. Prešov, Košice : Filozofická fakulta Prešovskej univerzity, Filozofická fakulta Univerzity Pavla Jozefa Šafárika, 2014, s. 46 – 74.
- SCHMIDTOVÁ, Mariana – MIRVAJOVÁ, Viktória: *Štruktúra a kompozícia postojových žánrov editoriálu a stĺpčeka (editorial a column) v The Guardiane, Daily Maile a The Sune*. In: VOJTEK, Juraj (ed.): *Štruktúra a kompozícia žánrov anglicky písaného novinárstva*. 2014, s. 146 – 190.
- SERAFÍNOVÁ, Danuša: *Žurnalistické žánre vo Francúzsku I*. In: *Otázky žurnalistiky*, roč. 39, 1996, č. 2, s. 131 – 140.
- SERAFÍNOVÁ, Danuša: *Žurnalistické žánre vo Francúzsku II*. In: *Otázky žurnalistiky*, roč. 40, 1997, č. 1, s. 57 – 64.
- SERAFÍNOVÁ, Danuša: *Žurnalistické žánre vo Francúzsku III*. In: *Otázky žurnalistiky*, roč. 40, 1997, č. 2, s. 149 – 156.
- SLANČOVÁ, Dana: *Praktická štylistika* (2. vyd.). Prešov : Slovacontact, 1996, 180 s.
- SLOVÁK, Leopold: *Žánrové špecifiká rozhlasovej žurnalistiky*. Bratislava: UK, 1980, 89 s.
- TUŠER, Andrej - FOLLRICHOVÁ, Mária.: *Teória a prax novinárskych žánrov I*. Bratislava : Univerzita Komenského, 2001, 108 s.
- TUŠER, Andrej: *Ako sa robia noviny*. Bratislava : SOFA, 1999, 219 s.
- TUŠER, Andrej: *Médiá – moc – manipulácia alebo 3M + 2P = 1R*. In: CHUDINOVÁ, Eva a kol.: *Médiá – moc – manipulácia*. Paneurópska vysoká škola v Bratislave : Bratislava, 2016, s. 413 – 431. Dostupné na: https://www.paneurouni.com/wp-content/uploads/2017/03/e_chudinova_a_kol_media_moc_manipulacia.pdf.
- TUŠER, Andrej: *Prejav v tlačových médiách*. In: TUŠER, Andrej a kol.: *Praktikum mediálnej tvorby*. Bratislava : Eurokódex, 2010, s. 87 – 158.
- VALČEK, Peter: *Slovník literárnej teórie. A – J*. Bratislava : Vydavateľstvo Spolku slovenských spisovateľov, 2000, 280 s.
- VALČEK, Peter: *Slovník literárnej teórie. K – Ž*. Bratislava : Vydavateľstvo Spolku slovenských spisovateľov, 2003, 324 s.
- VELAS, Štefan: *Teória a prax novinárskych žánrov II*. Bratislava : Univerzita Komenského, 2000, 66 s.

VIŠŇOVSKÝ, Ján: Spravodajské hodnoty britských elitných, mid-marketových a masových denníkov. In: VOJTEK, Juraj (ed.): *Štruktúra a kompozícia žánrov anglicky písaného novinárstva*. 2014, s. 71 – 100.
VOJTEK, Juraj (ed.): *Štruktúra a kompozícia žánrov anglicky písaného novinárstva*. Trnava : Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave, Fakulta masmediálnej komunikácie, 2014, 299 s.
VOJTEK, Juraj: Žánre anglicky písaného spravodajstva I. In: *Otázky žurnalistiky*, 2000, roč. 43, č. 3, s. 198 – 205.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský jazyk

Poznámky: -

Hodnotenie predmetov

A	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: doc. Mgr. Terézia Rončáková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 31. 10. 2024

Schválil: doc. Mgr. Terézia Rončáková, PhD.